

man ikke derved et Personale, der kan bruges til at reise omkring til Examinerne ved alle Seminarierne, foruden at bruges den ene Gang om Aaret ved Examenen for Privatisterne. Naar man behøver 1,400 Rd. til en Examenkommission for den enkelte og ekstraordinære Examen, der afvejlende holdes i Aarhus, Aalborg, Odense eller Kjøbenhavn, kan man ikke med de samme Midler faae en Kommission, der skal reise omkring til de aarlige Examinere paa Seminarierne. Vil man derfor tilstræbe Oprættelsen af en Examenkommission, der ved Seminariernes Examina kan træde istedetfor alle Lærerne — thiøndt det ikke er givet, at det nu altid er Lærerne, der examinere — vil Kommissionen faae et langt større Omfang og blive langt kostbarere, end Tilfældet har været hidtil, da man nu har tænkt paa for en Deel at sammensætte Kommissionen af Adjunkter og Lærere ved Borgerstolerne i selve den By, hvor den ekstraordinære Skolelærereksamen afholdes. Skulde det være lutter faste Examinatorer og Censorer, der skulde benyttes, vilde det blive et stort Personale, der vilde medføre betydelige Udgifter. Man har fremdeles ønsket at vide, om saadanne Examenkommissionsmedlemmer tænkes udnævnte paa Livstid eller paa Aaremaal. Jeg maa tilstaae, at jeg efter den forskjellige Sphære, der forelægges en saadan Examenkommission, kan tænke mig meget forskjellige Bestemmelser herom. Man har i saa Henseende antydet en Paralel med de tilkommende akademiske Examenkommissioner. Om disse har jeg en fuldkommen klar Forestilling, nemlig den, at til dem bør man ansætte Mænd med en fast Løn, men med Forbehold af, at Ministeriet til enhver Tid kan afskedige dem, uden at de have Krav paa Pension. Da de Paagjældendes hele Livsretning i mange Tilfælde skal aldeles forandres, da de skulle hengive sig til en videnskabelig Virksomhed, ansættes som bestaltede Videnskabsdyrkere i visse Retninger, maa det, der hdes dem, være anseeligt, men de skulle da ogsaa have den Forpligtelse at anvende Tid og Kræfter i den Retning, deres Livs Kald anviser. Siden, naar de blive gamle, staaer det til Ministeriet at befrie dem for Arbejdet, og dermed bortfalder Lønnen,

uden at de have Krav paa Pension. Men noget ganske Andet er det, naar der er Spørgsmaal om Examinationen ved de ekstraordinære Seminarieexamina. Der behøves ingen fortsat Uddannelse hos den, der skal examinere, ingen særlig Livsretning; her kan man benytte Mænd, uden at der derved paalægges dem særligt Arbejde. Vilde man vælge dem paa 5 Aar eller paa et andet kortere Aaremaal med bestemt Angivelse af, at Funktionen ophørte til den bestemte Tid, eller vilde man vælge dem for en enkelt Examen, saa vilde jeg finde denne Ordning ligesaa begrundet her, som jeg anseer den modsatte Ordning begrundet med Hensyn til de andre omtalte Examenkommissioner.

Der er blevet rørt en Deel ved to store Anstalter, der ligge under mit Ministerium, nemlig Theatret og Kunstakademiet. Om end de Ytringer, der ere fremkomne med Hensyn til den første, ere falske til forskjellige Sider, er dog Indtrykket blevet det samme, og jeg maa derfor atter indstændig bede det ærede Thing være beredt paa ikke at unddrage Theatret den Hjælp, det hidtil har havt. I mit Mund vilde det jo ingen Betydning have at gjøre dette til et Kabinetsspørgsmaal, men jeg vil bemærke, at det vilde blive ogsaa for Rigsdagen en meget ømfindelig Begivenhed, dersom man nødtes til at suspendere en Virksomhed, som indtager en saa betydelig Stilling i Hovedstaden og det aandelige Liv, og dette vilde virkelig blive Følgen, naar man ikke kunde tilfredsstille de gyldige retsbegrundede Krav. — Hvad Kunstakademiet angaaer, da er dette ogsaa en Institution, for hvilken jeg altid vil udbede mig Folkethingets Velvillie, thi Kunsten skal dog opretholdes i et Samfund, hvor vi ville, at de aandelige Interesser i det Hele skulle bevares og udvikles. Jeg er ikke saaledes inde i Forholdet mellem det nye Reglement, hvorpaa dette Budget hviler, og den tidligere Anordning, at jeg i denne Sag kan udtaale nogen bestemt Mening til Dplysning for et kommende Udvalg for Finantsloven, men jeg indskrænker mig til den almindelige Bemærkning, at jeg haaber al Velvillie bevaret ogsaa for denne Green af det aandelige Liv, som hos os har en saa smuk, om end ikke nogen lang Historie.